

Αγροτικός Τουρισμός

Ενότητα 8^η: Δικτύωση

Όλγα Ιακωβίδου
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Δικτύωση

Δικτύωση

Η δημιουργία σχέσεων και συνεργιών

απαραίτητο στοιχείο της μακροπρόθεσμης επιτυχίας
μιας επιχείρησης.

Clusters (συστάδες – νησίδες)

- **Ομάδες ανεξάρτητων επιχειρήσεων και συνεργαζόμενων ιδρυμάτων.**
 - ✓Συνεργαζόμενα και ανταγωνιστικά.
 - ✓Γεωγραφικά συγκεντρωμένα σε μία ή διάφορες περιφέρειες, αν και το **cluster** μπορεί να έχει παγκόσμιες επεκτάσεις.
 - ✓Εξειδικευμένα σε έναν συγκεκριμένο τομέα-κλάδο επιχειρηματικής δραστηριότητας, συνδεδεμένα μέσω κοινών τεχνολογιών και ικανοτήτων.
 - ✓Βασισμένα στην εξέλιξη επιστήμη ή στην παράδοση.
 - ✓Ιδρυματοποιημένα (απασχολούν τον κατάλληλο manager) ή μη.
 - ✓Μπορούν να έχουν τυπική και άτυπη μορφή.

Τα clusters περιλαμβάνουν δεσμούς (links) με:

- Προμηθευτές υλικών, εξοπλισμού, υπηρεσιών και ειδικών υποδομών.
- Δίκτυα διανομής και πελάτες, κατασκευαστές συμπληρωματικών προϊόντων.
- Κυβερνητικούς και λοιπούς οργανισμούς, όπως Πανεπιστήμια, ιδρύματα, εκπαιδευτικά κέντρα, εμπορικές ενώσεις, οργανισμούς τυποποίησης.

Clusters

- «... Γεωγραφικά κοντινές, ομάδες αλληλοσυνδεόμενων επιχειρήσεων και συνεργαζόμενων ιδρυμάτων σε συγκεκριμένους τομείς, οι οποίες συνδέονται μέσω κοινών τεχνολογιών και ικανοτήτων...Συνήθως εστιάζονται σε περιφέρειες και ορισμένες φορές σε μία μόνο πόλη» (Porter, 1998).
- «...Ένα **σύνολο** ισχυρά αλληλεξαρτώμενων επιχειρήσεων συνδεδεμένων σε αλυσίδα προστιθέμενης αξίας, με στρατηγικές συμμαχίες με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, προμηθευτές πελάτες, όπου υπάρχει διάχυση πληροφοριών μεταξύ των μελών και προάγεται η καινοτομία» (ΟΟΣΑ, Υπουργείο Ανάπτυξης).
- «...**Συγκέντρωση** κατασκευαστικών δραστηριοτήτων, όμοιων ή συμπληρωματικών σε καθορισμένη γεωγραφική περιοχή, κάτω από οργανωτική δομή, βασισμένη στη δικτύωση (networking)» (Νταλός , μη χρονολογημένο).

Τα δίκτυα (Networks) αποτελούνται από διάφορες επιχειρήσεις οι οποίες:

- Συνεργάζονται στο πλαίσιο ενός κοινού αναπτυξιακού προγράμματος.
- Προωθούν τη συλλογική δράση.
- Δρουν συμπληρωματικά προκειμένου να συμβάλλουν στην επίλυση κοινών προβλημάτων και να επιτύχουν συλλογική αποδοτικότητα.
- Πρόκειται για έναν ειδικό τύπο σχέσης ανάμεσα σε άτομα, αντικείμενα ή γεγονότα.

Διαφορές Δικτύων - Clusters

- Τα **δίκτυα** μπορούν να είναι οριζόντια ή κάθετα και είναι δυνατόν να αναπτυχθούν εντός μιας συστάδας (cluster) ή ανεξάρτητα από αυτή.
- Τα **clusters** αναφέρονται απλώς στη συγκέντρωση επιχειρήσεων ή βιομηχανιών σε μια συγκεκριμένη περιοχή, οι οποίες αλληλοσυνδέονται μέσω των προϊόντων τους, των αγορών τους ή ή μέσω άλλων επιχειρήσεων ή οργανισμών (πχ προμηθευτές) και αλληλεπιδρούν.
- Το **cluster** μπορεί να έχει παγκόσμιες επεκτάσεις.

Που στηρίζεται η δικτύωση;

- Σε μια συγκεκριμένη επιχειρηματική κουλτούρα.
- Στις κοινωνικές δομές που επικρατούν σε κάθε περιοχή.
- Στην έντονη παρουσία του κοινωνικού κεφαλαίου (συλλογικοί φορείς) στην κάθε περιοχή.
- Στην ύπαρξη ενός ενδιάμεσου φορέα (τοπικές αναπτυξιακές εταιρείες, επαγγελματικοί σύνδεσμοι κ.α) ο οποίος θα αναλάβει το ρόλο του διαχειριστή.

Που αποβλέπουν;

- Στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Μικρο και ΜΜΕ.
- Στην προώθηση της καινοτομίας και της ποιότητας.
- Στη βελτίωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων.
- Στη μείωση του κόστους.
- Στη δημιουργία νέων βιώσιμων επιχειρήσεων.
- Στην αύξηση της απασχόλησης.

Μορφή Δικτύων

Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία.

- Διασφαλίζει την ύπαρξη του φορέα, ο οποίος ευθύνεται έναντι των αρχών χρηματοδότησης και ελέγχου.
- Διασφαλίζει την οικονομική διαχείριση για λογαριασμό των συμμετεχόντων.
- Αποτελεί χαλαρή δομή που δε χρειάζεται υψηλή δέσμευση κεφαλαίων.

Κατηγοριοποίηση δικτύων

Δυαδική οργάνωση	Σχηματίζεται όταν δύο οργανισμοί βρίσκουν αμοιβαία επικερδή τη συνεργασία τους με στόχο την επίτευξη κοινού σκοπού.	<u>Παράδειγμα:</u> μια κοινή επιχείρηση μεταξύ ενός καταλύματος και ενός ταξιδιωτικού γραφείου.
Κοινή οργάνωση	Πολλές δυαδικές σχέσεις που οργανώνονται κάτω από ένα κοινό φορέα.	<u>Παράδειγμα:</u> Ένας φορέας προώθησης του αγροτικού τουρισμού που αναπτύσσει ανεξάρτητες σχέσεις με τα οινοποιεία.
Κοινή δράση	Διαφορετικοί κοινοί φορείς συνεργάζονται προκειμένου να πετύχουν ένα κοινό σκοπό.	<u>Παράδειγμα:</u> Ανάπτυξη προγραμμάτων αγροτικού τουρισμού σε τοπικό επίπεδο από συνεργαζόμενους φορείς.
Πλήρες δίκτυο	Ένα σύνολο οργανισμών που μοιράζονται κοινούς οργανωτικούς δεσμούς.	<u>Παράδειγμα:</u> Η σύσταση ομοσπονδίας ή συνδέσμου με θέμα τον αγροτικό τουρισμό.

Πηγή: Hall et al (2000)

Προβλήματα προώθησης δικτύων

- Διστακτικότητα και επιφυλακτικότητα.
- Δυσπιστία ως προς τη δυνατότητα συνεργασίας.
- Έλλειψη ενδιαφέροντος.
- Καχυποψία.
- Δυσκολία κατανόησης της έννοιας των δικτύων.
- Δυσκολία συνεργασίας.
- Δυσκολία εύρεσης επιχειρήσεων-τουλάχιστον 5.
- Έλλειψη των απαραίτητων πόρων για συμμετοχή.

Χαρακτηριστικά που ευνοούν τη δικτύωση

- Έντονη γεωγραφική συγκέντρωση κλάδων επιχειρήσεων.
- Τοπικισμός.
- Εξωστρέφεια των επιχειρήσεων.
- Πειραματική λειτουργία ανάλογων σχημάτων.
- Παραδείγματα καλής πρακτικής.

Χτίζοντας τα δίκτυα (1)

Ορίστε ποιοι άλλοι έχουν πιθανούς πελάτες με εσάς.

- Σύνδεση με άλλες ομοειδείς επιχειρήσεις.
- Ανοιχτή συζήτηση για τους πιθανούς πελάτες.
- Ανάπτυξη κοινού σχεδίου προώθησης.

Χτίζοντας τα δίκτυα (2)

- **Ανοιχτά επιχειρηματικά πλάνα.** Χρησιμοποιήστε τα για να υποστηρίξετε τις ενέργειες και τις προσπάθειες σας.
- **Συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις** για την ενθάρρυνση της δημιουργίας «χαρακτήρα» μιας μικρής πόλης και την υποστήριξη των τοπικών επιχειρήσεων.
- **Διατήρηση και ανάπτυξη των τοπικών χαρακτηριστικών:** Ιστορικές δομές, ποτάμια, αξιοθέατα κλπ.

Χτίζοντας τα δίκτυα (3)

- **Υποστήριξη τοπικών προγραμμάτων.** Συμμετοχή σε τοπικούς συλλόγους όπως επιμελητήρια, οικολογικούς συλλόγους, πολιτιστικούς κλπ.
- **Συμμετοχή και βοήθεια των τοπικών τουριστικών γραφείων:** Τα τουριστικά γραφεία βοηθούν στην προώθηση των τοπικών χαρακτηριστικών μιας περιοχής συνολικά.

Παράδειγμα

Ποιες ενέργειες μπορεί να κάνει ένα δίκτυο καταλυμάτων που έχει ως στόχο την προβολή και προώθηση των πωλήσεων;

Απάντηση

- Marketing plan.
- Δημιουργία φυλλαδίων, χαρτών κ.ά.
- Δημιουργία κοινής ιστοσελίδας.
- Δημιουργία κοινού συστήματος κρατήσεων μέσω του διαδικτύου.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις.
- Δημιουργία κοινής βάσης δεδομένων πελατών.
- Δημιουργία κοινού σήματος.
- Οργάνωση εκδηλώσεων.
- Προώθηση δημοσίων σχέσεων.

Φωτογραφία: [Οίνοι Βορείου Ελλάδος](#)

Case study 1: Η Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδος.

Το ιστορικό

- **Νοέμβριος 1993:** 15 οινοπαραγωγοί του βορειοελλαδικού χώρου ίδρυσαν την ΕΝ.Ο.Α.Μ. με τον διακριτικό τίτλο: «Οι Δρόμοι του Κρασιού της Μακεδονίας».
- **«Αμπελώνας της Μακεδονίας»:** Ο ευρύτερος γεωγραφικός χώρος που περιλαμβάνει και την περιοχή της Ραψάνης προς τα νότια, και την περιοχή των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης στα ανατολικά.
- **1997:** οι «Δρόμοι του Κρασιού» εντάχθηκαν στο επίσημο πρόγραμμα του Οργανισμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, με τίτλο «Δρόμοι του Κρασιού-Γαστρονομία».
- **2001:** περιλαμβάνεται πλέον και το αμπελουργικό διαμέρισμα της Ηπείρου, («Οι Δρόμοι του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος»).

Οι στόχοι

- Το κτίσιμο της εικόνας των κρασιών του Αμπελώνα της Βόρειας Ελλάδας και η προβολή τους στο εσωτερικό και εξωτερικό.
- Η ανάπτυξη και τουριστική αξιοποίηση του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδος και του φυσικού περιβάλλοντος των διαφόρων περιοχών και η παροχή μιας ολοκληρωμένης οινοτουριστικής πρότασης στους επισκέπτες.
- Η στήριξη της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Η συμμετοχή στις διαδικασίες θέσπισης γενικών κανόνων που να διέπουν τις σχέσεις αμπελουργών, οινοποιών και οινεμπόρων.

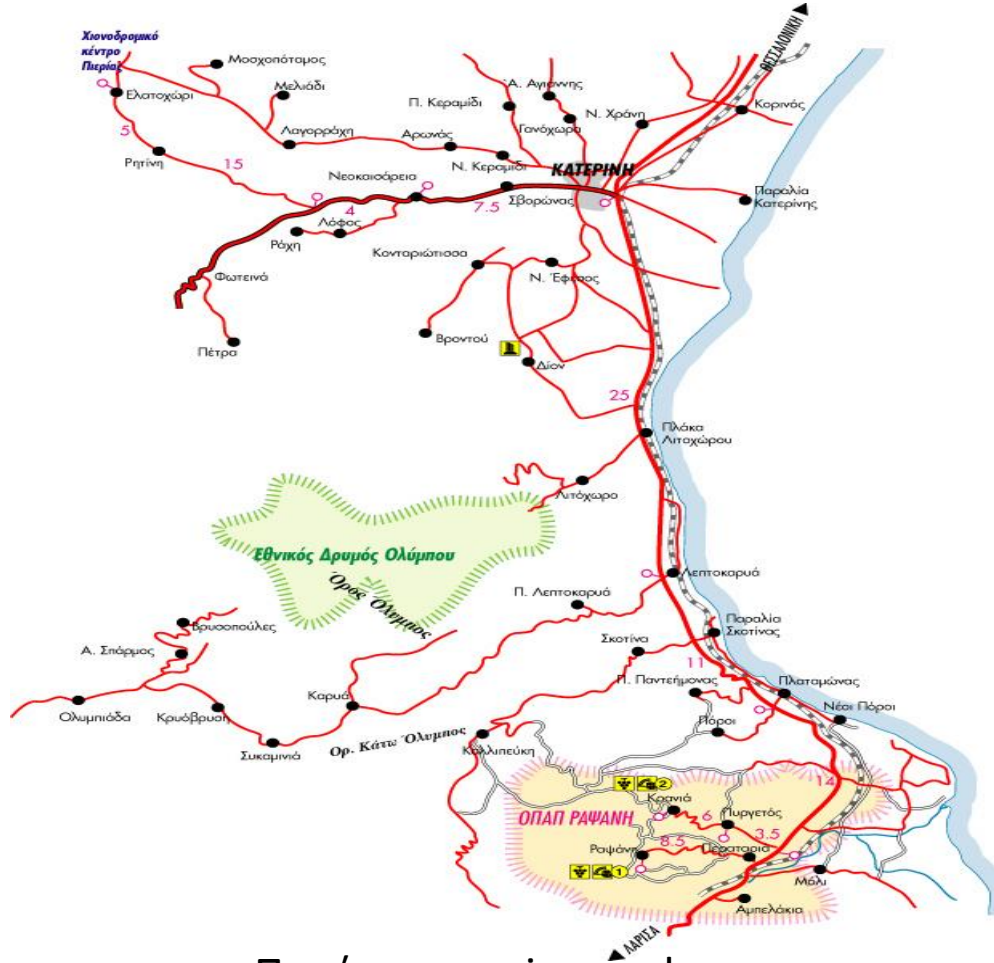
Χάρτης των Δρόμων του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος

Πηγή: www.wineroads.gr

1. Η διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου

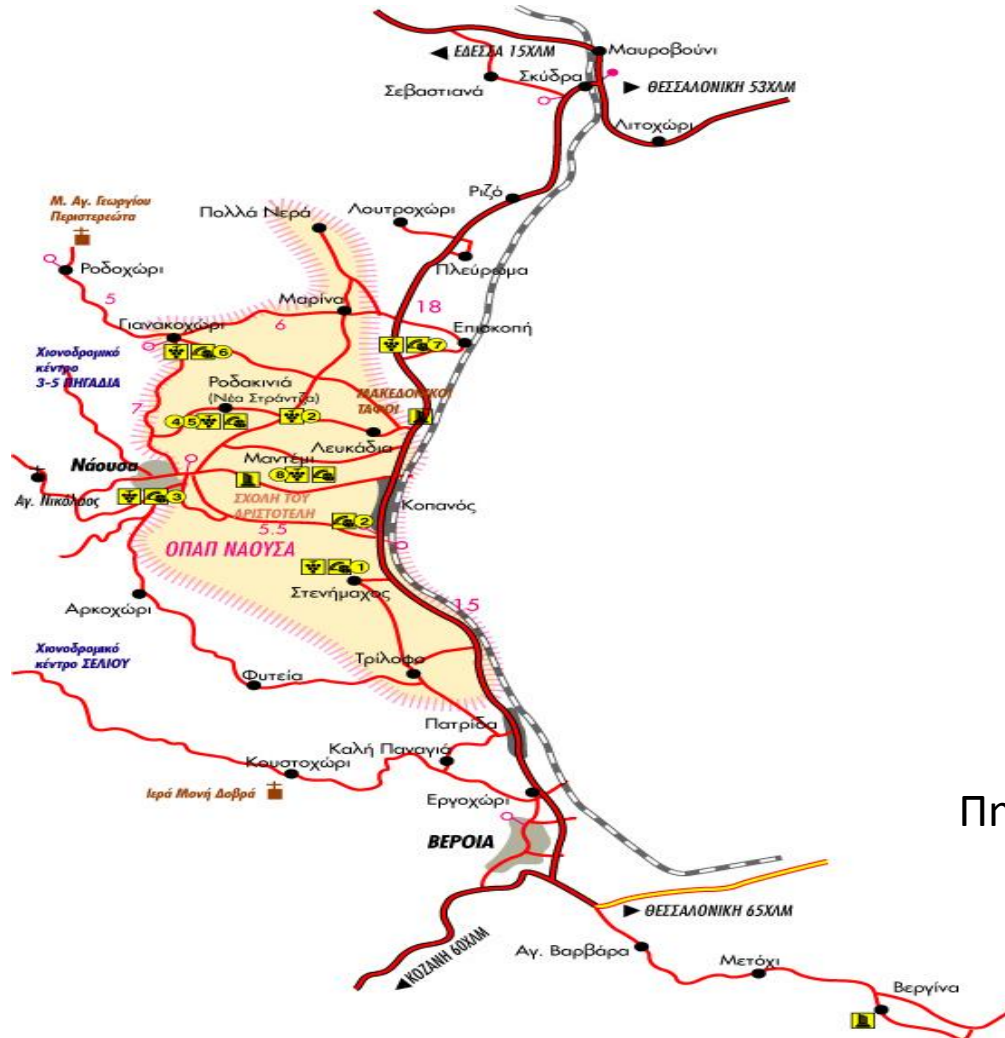

Πηγή: www.wineroads.gr

Αγροτικός Τουρισμός
Τμήμα Γεωπονίας

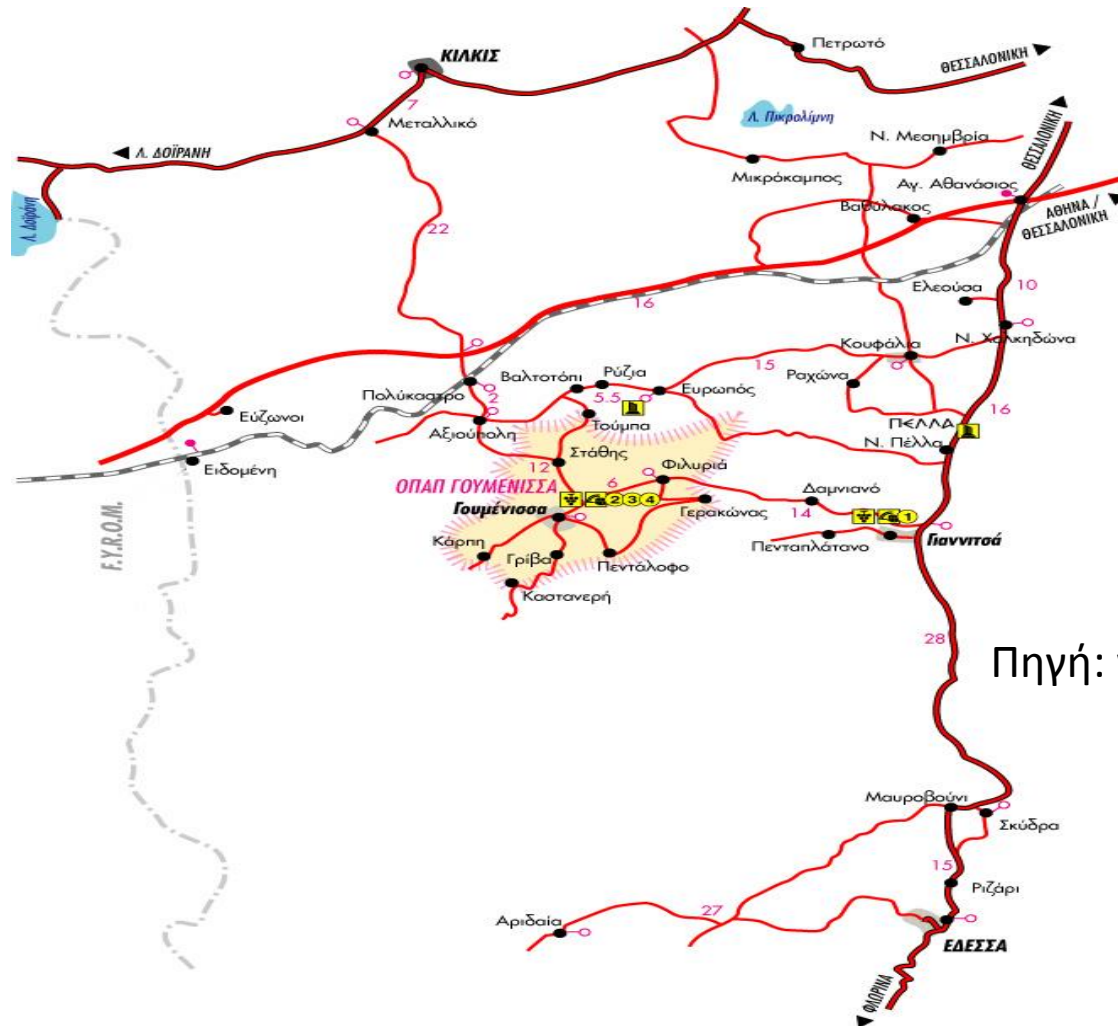
2. Η διαδρομή της Νάουσας

Πηγή: www.wineroads.gr

3. Η διαδρομή Πέλλας - Γουμένισσας

Πηγή: www.wineroads.gr

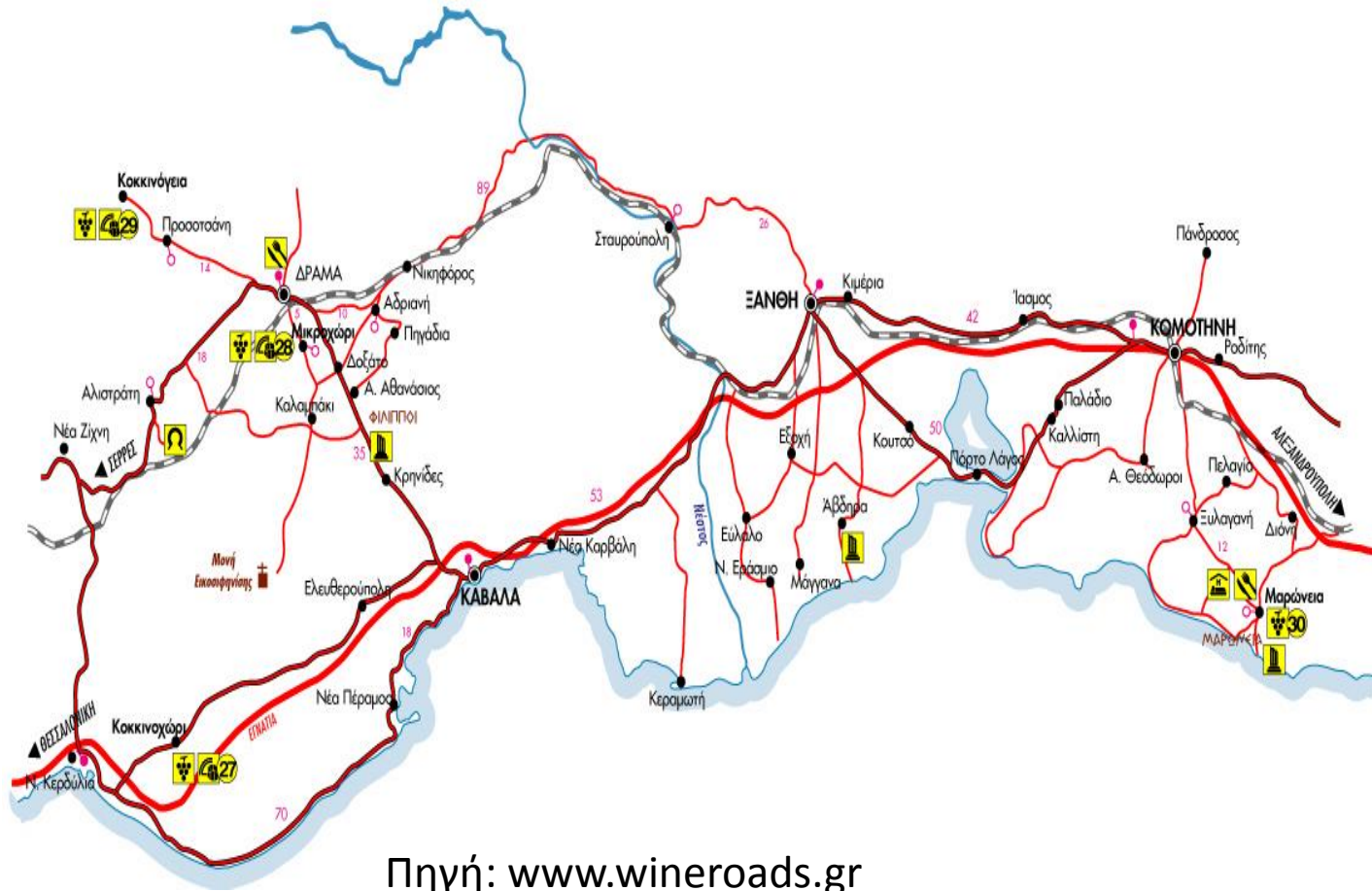
4. Η διαδρομή της Θεσσαλονίκης

Πηγή: www.wineroads.gr

6. Η διαδρομή του κρασιού του Διονύσου

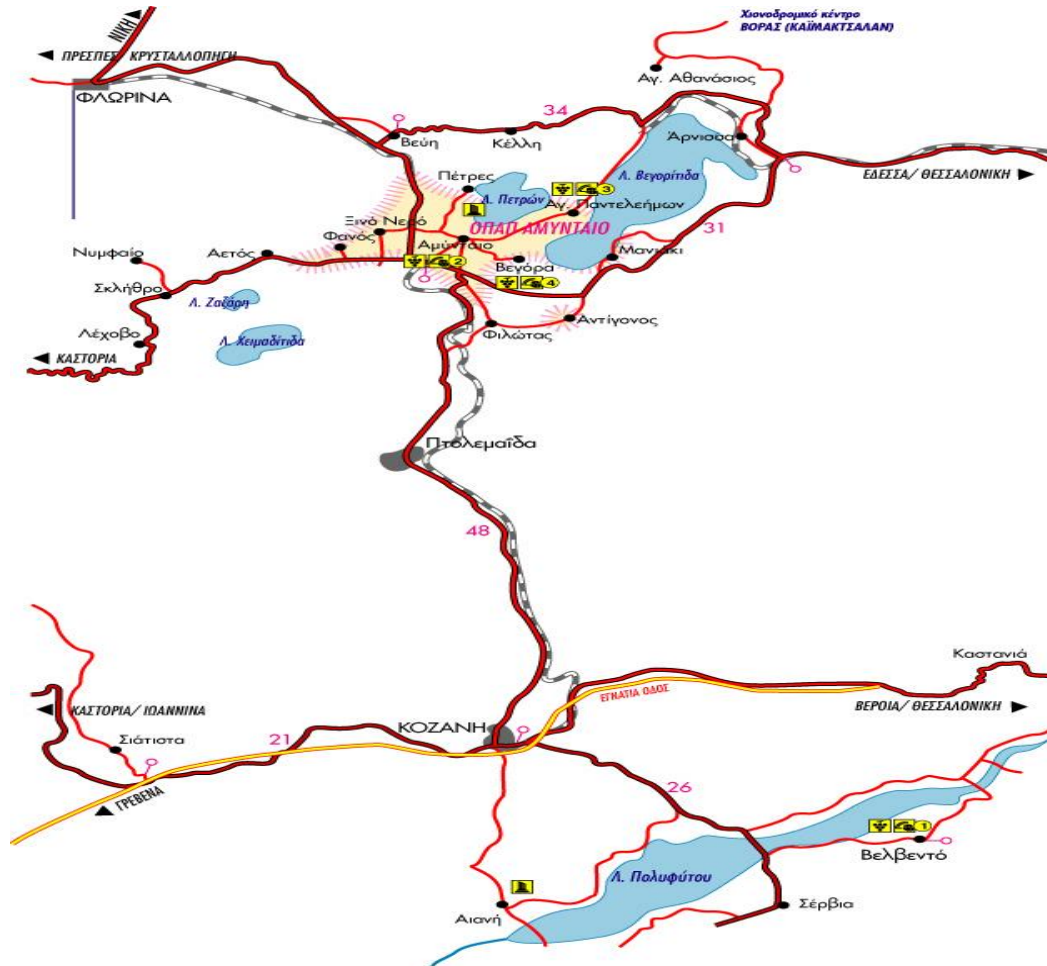
7. Η διαδρομή της Ηπείρου

Πηγή: www.wineroads.gr

8. Η διαδρομή των Λιμνών

Πηγή: www.wineroads.gr

Τα στοιχεία που περιλαμβάνουν οι οινικές διαδρομές είναι:

- Τα επισκέψιμα οινοποιεία.
- Οι αρχαιολογικοί και πολιτιστικοί χώροι.
- Οι χώροι φυσικής ομορφιάς.
- Χώροι εστίασης και διαμονής.
- Χώροι πώλησης τοπικών προϊόντων.
- Χώροι με εναλλακτικές δραστηριότητες.

Δίκτυο συνεργαζομένων μελών

- Εστιατόρια με τοπική γαστρονομία.
- Ξενοδοχεία ή χώροι φιλοξενίας με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.
- Παραγωγοί τοπικών προϊόντων.
- Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Φωτογραφία: www.guestinn.com

Case study 2: Guest Inn. Δίκτυο παραδοσιακών και αγροτουριστικών καταλυμάτων

To Guest Inn

- Το πρώτο ελληνικό δίκτυο παραδοσιακών και αγροτουριστικών καταλυμάτων που πληρούν συγκεκριμένα και μάλιστα κοινά κριτήρια ποιότητας.
- Αποτελείται από 70 ξενώνες - μέλη που βρίσκονται σε 32 νομούς της Ελλάδας.
- Απευθύνεται σε όσους αναζητούν αυθεντικές διακοπές στην ηπειρωτική και νησιωτική Ελλάδα.
- Στοχεύει στην ανάδειξη μικρών, ποιοτικών καταλυμάτων της ελληνικής υπαίθρου.

Κριτήρια Ποιότητας

- Το σήμα ποιότητας δίδεται μετά από **επιτόπια σχολαστική έρευνα** και **αξιολόγηση** των καταλυμάτων τα οποία και επανελέγχονται κάθε 15 μήνες.
- Τα **Ηλιοτρόπια** διακρίνουν τα καταλύματα σε (1 έως 4) σε τέσσερις κατηγορίες και δηλώνουν το επίπεδο των ανέσεων και της αισθητικής που προσφέρουν.

Ανεξάρτητα από την κατηγορία τους οι ξενώνες θα πρέπει απαραίτητως:

- Να προσφέρουν φιλική υποδοχή, ζεστή ατμόσφαιρα, άνετη διαμονή, ήρεμο - αυθεντικό περιβάλλον και
- Να είναι αρμονικά ενταγμένοι στη τοπική αρχιτεκτονική.

Από το 2004

- Το δίκτυο Guest Inn είναι μέλος της **Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Αγροτουρισμού EuroGites** (www.eurogites.com, European Federation of farm and village tourism), μαζί με άλλα 22 αντίστοιχα ευρωπαϊκά θεματικά δίκτυα τα οποία προωθούν την ιδέα του αγροτουρισμού σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Ήδη το επιλέγουν ταξιδιώτες από διάφορες χώρες της Ευρώπης αφού προσφέρει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, επαγγελματική και ηλεκτρονική διαχείριση των κρατήσεων καθώς και εύκολους αλλά κυρίως ασφαλείς τρόπους πληρωμής.

Παράγοντες που καθορίζουν την αξιολόγηση

- **Φιλοξενία:** Προσωπική υποδοχή από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες, οικογενειακή και φιλική ατμόσφαιρα.
- **Διαμονή:** Λειτουργικοί κοινόχρηστοι χώροι. Δωμάτια άνετα με δικό τους μπάνιο, καλόγουστη διακόσμηση, άψογη καθαριότητα, στρώματα και ιματισμός καλής ποιότητας. Παραδοσιακό σπιτικό πρωϊνό όταν προσφέρεται από το κατάλυμα.
- **Αρχιτεκτονική:** Καινούργια ή ανακαινισμένα κτίρια, εναρμονισμένα με την τοπική αρχιτεκτονική.
- **Περιβάλλον:** Τοπία φυσικής ομορφιάς που προσφέρουν στον ταξιδιώτη ηρεμία, ξεκούραση και επαφή με την ελληνική ύπαιθρο, τις παραδόσεις, τα προϊόντα και τους ανθρώπους της. Περιοχές όσο το δυνατό λιγότερο κορεσμένες από τον μαζικό τουρισμό.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Όλγα Ιακωβίδου.
«Αγροτικός Τουρισμός. Δικτύωση». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS219/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

